

Годишен отчет 2019

140 години
БЪЛГАРСКА
СТАТИСТИКА

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ
NATIONAL STATISTICAL INSTITUTE

Годишен отчет

2019

СЪДЪРЖАНИЕ

5

ВЪВЕДЕНИЕ: Увод от председателя на НСИ

6

ИЗКАЗВАНИЯ НА ЧЛЕНОВЕ НА НСС

8

ОСНОВНИ СЪБИТИЯ ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

9

Статистически изследвания и дейности, проведени за първи път

10

2019: ГОДИНА НА ПОДГОТОВКА НА ПРЕБРОЯВАНЕ 2021

11

МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ НА НСИ

22

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТАТИСТИЧЕСКА ПРОГРАМА ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

22

Демографска и социална статистика

26

Макроикономическа статистика

28

Бизнес статистика

31

Многоотраслова статистика

33

Използване на алтернативни данни в статистическата практика

34

ХОРИЗОНТАЛНИ ПРИОРИТЕТИ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА РАЗВИТИЕ НА НСС

39

ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА СТАТИСТИЧЕСКИТЕ ДАННИ

41

КАНАЛИ ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА СТАТИСТИЧЕСКИТЕ ДАННИ

43

КОИ СМЕ НИЕ? ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА НА НСИ, СТРУКТУРИ ПО ОБРАЗОВАНИЕ И ВЪЗРАСТ, ФИНАНСИ

48

ПРИОРИТЕТИ НА НСИ ПРЕЗ 2020 ГОДИНА

ВЪВЕДЕНИЕ

Годишният отчет на Националния статистически институт се утвърди като основно заглавие в Издателския план на институцията. Вече пет години не само представяме свършената работа пред обществото, но и оставяме трайна следа за нашия труд за бъдещите поколения.

Във въведението към „Годишен отчет 2018“ използвах думата „синергия“, за да очертая пътя, който извървяхме ръка за ръка с трудното и новото. Тази година вече мога да добавя „традиция в синергията“. Смятам, че така най-пълно се очертава всеобхватността на свършеното дотук. Имаме 139 години традиция в статистическите изследвания, усъвършенстване на методологиите, задълбочаване на международното сътрудничество, както и дейности като развитието на информационните технологии за производство и разпространение на статистическа информация и повишаване на статистическата култура на българите с акцент върху подрастващите.

Няма да описвам многобройните направления, в които се разгърна работата ни през 2019 година. Само ще подчертая, че всичко, до което се докоснахме, показва и синергията между поколенията в НСИ - младостта и зрелостта вървяха заедно, зареждаха се взаимно с енергия и се допълваха в успешната реализация на планираните дейности.

Повод за удовлетворение ни дава постигнатото в няколко направления.

През 2019 г. НСИ беше първата българска държавна институция, приета за член на Комитета по статистика и политики в областта на статистиката на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), и като пълноправен член участва във всички сесии на Комитета и в процеса на вземане на решения наравно с всички държави - членки на ОИСР.

Продължихме подготовката на 18-ото преброяване на населението и жилищния фонд в Република България през 2021 година. На 21 февруари 2019 г. Народното събрание прие Закона за преброяване на населението и жилищния фонд в Република България през 2021 година. Законът урежда подготовката, организацията и провеждането на Преброяване 2021. Беше разработена и приета от Министерския съвет Програма на преброяването.

Изминалата година беше важна и с това, че НСИ получи сертификат за качеството на дейностите по събиране, обработка, анализ и разпространение на статистически продукти и услуги съгласно стандарт ISO 9001:2015. Същевременно успешно приведохме информационните си активи в съответствие с изискванията на стандарт БДС ISO/IEC 27001 и изградихме „Система за управление на сигурността на информацията“.

През 2019 г. направихме и крачка напред към осигуряване на прозрачност и публичност в работата на държавните институции при изпълнението на европейски и национални стратегии в областта на здравеопазването, трудовата заетост, демографската политика, регионалното развитие и т.н. Това стана възможно

чрез въвеждането в експлоатация на Информационна система „Мониторстат“ - основен комуникационен канал за разпространение на информация и национална платформа за мониторинг и проследяване на ключови стратегически документи от национално и международно значение.

Традиционно международното сътрудничество е приоритет в нашата работа. През годината НСИ затвърди позицията си на търсен партньор за споделяне на опит и внедряване на иновативни решения в областта на статистиката. Бяха подписани споразумения за сътрудничество в областта на статистиката със статистическите служби на Република Молдова и Палестина. Проведохме обучения на млади специалисти от страните от Балканския регион (Албания, Босна и Херцеговина, Косово, Република Северна Македония, Сърбия и Черна гора) и от група „Изток“ (Армения, Азербайджан, Беларус, Грузия, Република Молдова и Украйна).

С чувство на изпълнен дълг и с ясното съзнание, че желанието за все по-добро качество в работата никога не дава мира на статистиците, представям на вниманието Ви „Годишен отчет 2019“. Той представя в съкратен вариант Отчета за изпълнението на Националната статистическа програма и за дейността на Националния статистически институт, приет от Министерския съвет с Решение № 19 от 17.01.2020 г., обнародвано в ДВ, бр. 6 от 21.01.2020 година.

Сергей ЦВЕТАРСКИ
Председател на
Националния статистически институт

Изказвания на членовете на НСС

Научната общност като потребител на статистически данни - сътрудничество на НСИ с катедра „Статистика и иконометрия“ на Университета за национално и световно стопанство

Катедра „Статистика и иконометрия“ в УНСС поддържа дългогодишно успешно сътрудничество с НСИ. Между катедрата и Националния статистически институт е подписан меморандум за сътрудничество, което се изразява в разнообразни форми. Съществена роля за редица успешни научни изследвания на преподаватели от катедрата има осигуряването от НСИ на богата гама емпирични данни от различен характер - макроикономически показатели, бизнес статистики, данни в различни области на социалната сфера, демографски данни и т.н. В същото време научната и методологична експертиза на академичната статистическа общност в катедра „Статистика и иконометрия“ намира приложение в различни изследвания, провеждани от НСИ.

Всяка година голяма част от студентите, обучаващи се по специалност „Статистика и иконометрия“ в УНСС провеждат учебни стажове в различни дирекции и отдели на НСИ. Това позволява на бъдещите статистици, от една страна, да се запознаят с практическата дейност на статистическия институт при изпълнението на различни емпирични изследвания, а от друга, да натрупат ценен опит в организацията и провеждането на статистически изследвания.

Друг израз на сътрудничеството между катедра „Статистика и иконометрия“ и НСИ е организирането на различни съвместни форуми и мероприятия. Изключително успешно е провеждането на ежегодна Национална олимпиада по статистика за ученици, която се радва на голяма популярност сред учениците от горния курс. Победителите в тази олимпиада наред с наградите получават правото да се запишат студенти в специалност „Статистика и иконометрия“ в УНСС. През юни 2019 г. катедра „Статистика и иконометрия“ със съдействието и активното участие на експерти от НСИ организира научна конференция на тема „Новите информационни технологии и големите данни: Възможности и преспективи при анализите и управленските решения в бизнеса, икономиката и социалната сфера“. В рамките на конференцията беше организирана и кръгла маса с мото „Образованието среща бизнеса“, където в ползотворна дискусия се срещнаха университетски преподаватели, студенти и докторанти с експерти от практиката. Специални участници в кръглата маса бяха изявени експерти от различни дирекции на НСИ.

Преподаватели от катедра „Статистика и иконометрия“ участваха през 2019 г. в обучение на млади статистици от страните на Западните Балкани, организирано за втора поредна година от НСИ. През годината бяха проведени и редица съвместни обучения с участието на преподаватели и експерти от НСИ.

Проф. д-р Валентин Гоев
Ръководител на катедра

Преброяване на земеделските стопанства

Доброто сътрудничество между Министерството на земеделието, храните и горите (МЗХГ) и Националният статистически институт продължи и през 2019 г. по силата на Меморандума за разбирателство и Споразумението за сътрудничество и стратегическо партньорство при обмен на информация. Министерството на земеделието, храните и горите високо оценява съвместната работа с Националният статистически институт. През изминалата 2019 г. дейността на Министерството на земеделието, храните и горите по Националната статистическа програма (НСП) за 2019 г. се осъществяваше от отдел „Агростатистика“ към Главна дирекция „Земеделие и регионална политика“.

Основната цел на отдел „Агростатистика“ като орган на статистиката е осигуряването на обективна, навременна и надеждна статистическа информация за земеделието на национално и регионално ниво, което ще повиши доверието в статистиката и ще спомогне за планирането, прилагането и мониторинга на подпомагането по схемите и мерките от Общата селскостопанска политика на ЕС. През 2019 г. в изпълнение на НСП бяха проведени 20 статистически изследвания и бяха предприети дейности по усъвършенстването на изградените през 2017 г. две информационни системи за дейностите по агростатистика в МЗХГ –

информационна система за агростатистика (ИСАС) и информационна земеделска счетоводна система (ИЗСС). В резултат на това беше постигнат значителен напредък по отношение на интензифицирането на процеса по събирането и обработката на данните и беше подобро качеството на статистическата информация. След приемането на Регламент (ЕС) 2018/1091 на Европейския парламент и на Съвета относно интегрираната статистика на земеделските стопанства (IFS) започна подготовката и организацията на преброяването на земеделските стопанства в Република България през 2020 година. Това е най-голямото статистическо изследване в областта на земеделието, което се провежда на всеки 10 години по препоръка на Организацията по прехрана и земеделие на ООН (FAO). В него пряко са ангажирани Министерството на земеделието, храните и горите и структурите му, както и Националният статистически институт и други ведомства, организации и органи на местното управление. Разработен беше и беше приет Законът за преброяване на земеделските стопанства в Република България през 2020 г. (ДВ, бр. 22 от 15.03.2019 г.) с цел уреждане на подготовката и организацията на провеждането на изчерпателното изследване на земеделските стопанства; избрано беше и лого на предстоящото преброяване.

Тестван беше разработеният модул за геолокация, с който се определят координатите на местоположението на земеделските стопанства – ново изискване на Регламент (ЕС) 2018/1091. В периода 1 септември – 11 октомври 2019 г. беше проведено пробно преброяване, по времето на което бяха проверени в реални условия организацията, инструментариумът и онлайн въвеждането на данните за стопанствата. Направен беше анализ на резултатите от пробното преброяване, изводите от който ще бъдат взети под внимание при преброяването през 2020 година.

През 2019 г. отдел „Агростатистика“ работи по изпълнение на дейностите по одобрения от Евростат Споразумение № 2018.0209 „Модернизиране на земеделската статистика в България“. В резултат от работата по проекта беше актуализиран съществуващият статистически регистър в информационната система за агростатистика, въведен беше уникален ID номер на земеделските стопанства, изготвен беше проект на статистическия въпросник за събиране на данни по време на преброяването, както и модул за определяне на географското местоположение на стопанствата.

Диана Атанасова - началник на отдел „Агростатистика“ в МЗХГ

ОСНОВНИ СЪБИТИЯ ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

НСИ е първата българска държавна институция, приета за член на **Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)**

Стартира подготовката за **18-ото преброяване на населението и жилищния фонд** в Република България през 2021 година.

Започна подготовката и организацията на **3-тото преброяване на земеделските стопанства** в Република България през 2020 година.

В областта на информационната сигурност НСИ успешно извърши:

- сертифициране по отношение на рамката за информационната сигурност на Евростат за обмен на микроданни в областта на международната търговия със стоки между държавите - членки на Евростат;
- вътрешни одити за изпълнението на изискванията на стандарт БДС EN ISO/IEC 27001;
- надзорен одит за потвърждаване на сертификата на НСИ за информационна сигурност.

НСИ въведе в редовна експлоатация **ИС „Мониторстат“** - основен комуникационен канал за разпространение на информация и национална платформа за мониторинг и проследяване на ключови стратегически документи (стратегии) от национално и международно значение.

НСИ проведе **обучения на млади специалисти** от страните от Балканския регион (Албания, Босна и Херцеговина, Косово, Република Северна Македония, Сърбия и Черна гора) и от група „Изток“ (Армения, Азербайджан, Беларус, Грузия, Република Молдова и Украйна).

Бяха осъществени инициативи, насочени към **повишаване на интереса към статистиката** и на статистическата култура на потребителите:

- втора Европейска олимпиада по статистика за ученици;
- обучения на ментори на отбори в третата Европейска олимпиада по статистика за ученици;
- провеждане на Международен конкурс за статистически плакат.

НСИ подписа **Споразумения за сътрудничество** в областта на статистиката със статистическите служби на Република Молдова и Палестина.

СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ДЕЙНОСТИ, ПРОВЕДЕНИ ЗА ПЪРВИ ПЪТ

През 2019 г. Националният статистически институт осъществи общо

271

изследвания и дейности

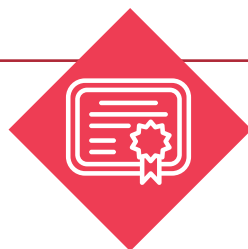
В това число:

Извърши ежемесечна съпоставка и анализ на декларираните данни за пристиганията и изпращанията на стоки с данни, декларирани по системата „Фискален контрол“ по основни сектори и групи стоки.

Разработи таблици: „Финансови сметки (операции) по насрещни институционални сектори, неконсолидирани“ и „Баланси на финансовите активи и пасиви (наличности) по насрещни институционални сектори, неконсолидирани“, както и методология към тях за 2017 и 2018 г. съгласно Регламент 549/2013.

Докладва резултати от новото статистическо изследване „Регистър на вноса на суров нефт“ в изпълнение на Регламент (ЕО) № 1099/2008.

Изготви и изпрати доклади за качеството на данните за цените на природния газ и електроенергията за битови и крайни небитови клиенти за 2017 и 2018 г. съгласно Регламент (ЕС) 2016/1952.

Предостави на Евростат експериментални данни на национално равнище относно обхвата и състоянието на сметки за екосистемите във физическо изражение, представени в таблици с промените в екосистемните активи и карти с тяхното покритие и изменение във времето.

Внедри специалния стандарт за обмен на данни и метаданни (SDMX) в областта на хармонизирания индекс на потребителските цени.

Разработи общ лиценз за използване на статистическата информация, произвеждана и разпространявана от НСИ.

Внедри нов модул „Детски ясли“ към разработеното уеббазирано приложение „Лечебни заведения“.

Подготви доклад за качество на данните по Системата на здравни сметки в изпълнение на Регламент (ЕО) № 1338/2008.

Подготви и изпрати на Евростат регионални данни за иновациите на равнище райони за планиране (NUTS 2).

2019: ГОДИНА НА ПОДГОТОВКА НА ПРЕБРОЯВАНЕ 2021

През 2019 г. Националният статистически институт продължи подготовката за 18-ото преброяване на населението и жилищния фонд в Република България.

На 21 февруари 2019 г. Народното събрание прие Закона за преброяване на населението и жилищния фонд в Република България през 2021 година (обн., ДВ, бр. 20 от 8.03.2019 година). Законът урежда подготовката, организацията и провеждането на Преброяване 2021.

НСИ разработи Програма на преброяването, приета от МС на 27 ноември 2019 година. При подготовката бяха взети предвид изискванията на европейското и националното законодателство в областта на преброяванията, както и препоръките на Конференцията на европейските статистици и Статистическата комисия на ООН. Програмата на преброяването пред-

ставя целта, задачите, периода, принципите и етапите на провеждане на Преброяване 2021. В документа са описани методите и темите, по

които ще се събира информация за населението и жилищния фонд, както и органите на преброяването и взаимодействието между тях.

Със заповед на министър-председателя беше назначена Централна комисия по преброяването (ЦКП). Комисията проведе първото си заседание на 3 юни 2019 г., на което обсъди Правилника за дейността на ЦКП, Програмата на Преброяване 2021 и други организационни въпроси.

През 2019 г. НСИ осъществи и следните дейности, свързани с организацията и подготовката на преброяването:

- » Утвърждаване на визуална идентичност и лого на преброяването;
- » Разработване и внедряване на интернет сайт на преброяването;
- » Разработване на инструментариум и инструкции за приложение за пробното, същинското и контролните преброявания;
- » Избор и съгласуване на населените места, в които ще се проведе пробното преброяване;
- » Закупуване на софтуерни лицензи за информационното осигуряване на преброяването.

МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ НА НСИ

● НСИ на европейската и световната сцена

НСИ активно участва в трите редовни заседания на Комитета на ЕСС, в семинари и заседания на работни и целеви групи на Евростат, разработващи стратегически документи, законодателни актове и нови методологии в отделните статистически области.

НСИ стана първата българска държавна институция, приета за член на **Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)**.

НСИ ще участва във всички сесии на Комитета по статистика и политики в областта на статистиката и в процеса на вземане на решения равноправно с всички държави - членки на ОИСР.

ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ НА НСИ УЧАСТВА В 105-АТА ГОДИШНА КОНФЕРЕНЦИЯ НА ГЕНЕРАЛНИТЕ ДИРЕКТОРИ НА НАЦИОНАЛНИТЕ СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТИ (DGINS), ПРОВЕДЕНА ПРЕЗ ОКТОМВРИ В БРАТИСЛАВА, СЛОВАКИЯ. ТЕМАТА НА ТАЗГОДИШНИЯ ФОРУМ БЕШЕ „ГЛОБАЛИЗАЦИЯТА КАТО ВЪПРОС, КОЙТО ПОСТАВЯ ОПРЕДЕЛЕНИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД ПОДДЪРЖАНЕТО НА ПРИЛОЖИМОСТТА НА СТАТИСТИКАТА“.

МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ В НСИ

50-ТА СЕСИЯ НА СТАТИСТИЧЕСКАТА КОМИСИЯ НА ООН

НСИ участва в 50-ата сесия на Статистическата комисия на ООН, проведена през март в централата на ООН, Ню Йорк, САЩ. Акцент в дискусиата на ръководителите на статистическите служби от държавите - членки на ООН, бяха програмата на ООН за устойчиво развитие до 2030 г. и изпълнението на заложените цели. Форумът протече под мотото „По-добри данни - по-добър живот“.

Споразумения за сътрудничество в областта на статистиката

На 29 януари 2019 г. в гр. Кишинев, Република Молдова, беше подписано Споразумение за статистическо сътрудничество между Националния статистически институт на Република България и Националното статистическо бюро на Република Молдова. Подписването на споразумението създава добра основа за перспективно и ползотворно сътрудничество в различни статистически области.

НСИ и ЕЛСТАТ

През април 2019 г. беше проведена за първи път Трансгранична среща между представители на Националния статистически институт на Република България и Статистическата служба на Гърция (ЕЛСТАТ). Срещите бяха проведени в Кърджали и Ксанти в рамките на взаимната договореност между председателите на НСИ и ЕЛСТАТ за засилване на сътрудничеството между двете институции. Беше взето решение да бъде подписан Меморандум за двустранно сътрудничество в областта на статистиката, както и план с дейности към него.

Споразумения за сътрудничество в областта на статистиката

През декември беше подписано Споразумение за сътрудничество в областта на статистиката между НСИ и Палестинското централно бюро по статистика. Българо-палестинското сътрудничество ще се осъществява в областите на макроикономическата, демографската и бизнес статистиката, както и по отношение на работата с потребителите на статистически данни.

МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ В НСИ

ЕКСПЕРТНИ МИСИИ И ПОСЕЩЕНИЯ С ЦЕЛ ОБУЧЕНИЯ

В рамките на проект „Подкрепа на ЕС за Държавния статистически комитет на Република Азербайджан за постигане на европейските стандарти“ НСИ осъществи 4 експертни мисии в Държавния статистически комитет на Република Азербайджан в областта на краткосрочната бизнес статистика и по отношение на статистическите класификации.

През годината НСИ проведе следните посещения с цел обучение:

- В рамките на Многонационалната програма за сътрудничество в областта на статистиката IPA 2015:

- посещение с цел обучение в областта на агромонетарната статистика в сътрудничество с консултантската фирма GOPA от Германия. В обучението взеха участие експерти от статистическите служби на Албания, Босна и Херцеговина, Косово, Република Северна Македония, Сърбия, Турция и Черна гора. Водещи експерти от НСИ и МЗХГ запознаха своите колеги с европейското законодателство в областта на статистиката на селското стопанство и със своя опит при неговото прилагане в България.

РЕГИОНАЛНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО - ОСНОВНО НАПРАВЛЕНИЕ В МЕЖДУНАРОДНАТА ДЕЙНОСТ НА НСИ

НСИ осигури експертна и техническа помощ на статистическата служба на Република Северна Македония относно разработването на приложен софтуер за формиране на групи предприятия.

Посещение с цел обучение на експерти от статистическата служба на Косово в областта на статистиката на образованието за възрастни.

В РАМКИТЕ НА ИНСТРУМЕНТА ЗА ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ TAIEХ

Посещение с цел обучение на експерти от Държавната статистическа служба на Украйна в областта на статистиката на образованието и за обучението на възрастни и ученето през целия живот.

В рамките на проект „Подкрепа на ЕС за Държавния статистически комитет на Република Азербайджан за постигане на европейските стандарти“:

- посещение с цел обучение на експерти от Държавния статистически комитет на Република Азербайджан на тема „Приложение на

международните статистически класификации в отделните статистически области“.

Посещение с цел обучение на експерти от Държавния статистически комитет на Република Азербайджан на тема „Обмен на знания и добри практики в областта на изчисляването на индекси на цени на производител в промишлеността и услугите“.

ПОСЕЩЕНИЯ С ЦЕЛ ОБУЧЕНИЕ

Посещение с цел обучение на експерти от Държавния статистически комитет на Република Азербайджан в областта на управлението на човешките ресурси в НСИ - стратегия, изпълнение, система за обучение по статистика и оценка на персонала, процедура за оценка на нуждите от статистическо обучение в НСИ и органите на статистиката.

За трета поредна година в изпълнение на своята политика за развитие на сътрудничеството със страните от Европейската политика за добро съседство - група „Изток“, НСИ организира обучение на 24-ма млади специалисти от статистическите служби на Армения, Република Азербайджан, Беларус, Грузия, Република Молдова и Украйна. Обучението беше проведено в рамките на програма „Сътрудничество за развитие“ на Министерството на външните работи и беше организирано от НСИ и УНСС. Темата на обучението беше „Въведение в теорията и организацията на статистическите изследвания“. По време на обучението участниците бяха запознати с практическите аспекти на провежданите в България статистически изследвания в областта на демографската, макроикономическата и бизнес статистиката, както и с някои нови методи за събиране на данни, в това число Big Data.

В рамките на същата програма на Министерството на външните работи НСИ проведе петдневно обучение в областта на статистиката на служители от статистическите служби на страните от Балканския регион - Албания, Босна и Херцеговина, Косово, Република Северна Македония, Сърбия и Черна гора. Обучението, организирано съвместно с УНСС, беше фокусирано върху теоретичните и практическите аспекти на статистическата наука и статистическите изследвания в България.

УЧАСТИЕ НА НСИ В ЕВРОПЕЙСКИ ПРОЕКТИ И ТРАНСНАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ

През 2019 г. НСИ успешно приключи изпълнението на 22 проекта, финансирани от Европейската комисия и съфинансирани от държавния бюджет, които са свързани с бизнес статистиката, макроикономическата статистика, демографската и социалната статистика, статистиката на околната среда и многоотрасловата статистика. НСИ кандидатства и сключи договори с ЕК за 9 нови проекта, предвидени да бъдат осъществени през периода 2019 - 2021 година.

НСИ продължи изпълнението на проект „Подкрепа на ЕС за Държавния статистически комитет на Република Азербайджан за постигане на европейските стандарти“. Водещ партньор е ICON Institute - Германия, в консорциум със статистическите служби на България, Германия, Литва и Нидерландия. Основната цел на проекта е постигане на ефективна статистическа система, която подпомага и наблюдава процесите на икономическата реформа и допринася за икономическото и социалното развитие на Република Азербайджан.

НСИ стартира и изпълнението на проект „Многонационална статистическа програма за сътрудничество по Инструмента за предприемчивостна помощ IPA 2017 за подготовка на статистическите служби на Албания, Босна и Херцеговина, Косово, Република Северна

Македония, Черна гора, Сърбия и Турция за бъдещо членство в ЕС“ от консорциум, съставен от германската консултантска фирма GOPA Consultants, НСИ и статистическите служби на Нидерландия и Унгария. НСИ участва в проекта с един ключов експерт в областта на бизнес статистиката и с трима неключови експерти в Албания, Косово и Босна и Херцеговина. Бяха проведени две откриващи срещи и три експертни мисии в посочените страни.

НСИ започна изпълнението на проект „Подобряване на производството и разпространението на статистически данни“, в който участва в консорциум с консултантска фирма VIM Consulting Ltd. Целта на проекта е подобряване на качеството и достъпността на статистическите данни в Република Северна Македония и повишаване на тяхното използване при разработване и координиране на обществени политики.

ЕВРОПЕЙСКИ ПРОЕКТИ И ТРАНСНАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ

НСИ стартира работата по проект „Нови подходи за генериране на данни за трудно достижими групи от населението, изложени на риск от нарушаване на техните права“. Проектът се изпълнява в партньорство с Агенцията на Европейския съюз за основни права. Целта на проекта е разработване на иновативни методи и подходи за събиране на данни и адаптиране на съответните индикатори, необходими за формулиране и осъществяване на политики, насочени към представители на уязвими групи от населението.

НСИ участва като партньор в два проекта в рамките на транснационални програми. Проект „Подобряване на институционалния капацитет и насърчаване на сътрудничеството за справяне с въздействието на транснационалната младежка миграция (YOUNIG)“ беше реализиран в рамките на програмата за Дунавския регион (Interreg - Danube Transnational Programme - ERDF), като беше насочен към оценка на младежката миграция и измерване на благосъстоянието на младите хора от региона. Целта на проекта беше засилване на институционалния капацитет, подобряване на условията за вземане на решения, насочени към човешкия капитал в региона.

ЕВРОПЕЙСКИ ПРОЕКТИ И ТРАНСНАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ

Вторият проект „Повишаване на иновационния капацитет на малките и средните предприятия“ (SME Innovation Capacity Boost - SMEInnoBoost) се реализира в рамките на програмата „Балкани - Средиземно море 2014 - 2020“ (Interreg - Balkan-Mediterranean 2014 - 2020). Проектът е насочен към повишаване на иновационния потенциал на малките и средните предприятия в региона. В рамките на проекта НСИ проведе статистическо наблюдение за иновационната дейност през периода 2016 - 2018 г. на микро-, малки и средни предприятия от ИКТ сектора и разработи специализиран софтуер - Информационна система SMEINNOBOOST - за обработка на данните от изследването.

НСИ взе участие в 62-рия световен статистически конгрес, състоял се през август в Куала Лумпур, Малайзия.

Събитието се организира от Международния статистически институт веднъж на две години в различни страни.

18-23 August 2019

ОБУЧЕНИЕ НА МЛАДИ СТАТИСТИЦИ

На 18 септември 2019 г. курсът беше закрит от г-н Сергей Цветарски, председател на НСИ. Като официални гости бяха поканени и г-н Гогита Тотрадзе, изпълнителен директор на Националната статистическа служба на Грузия, и г-н Степан Мнатсаканян, председател на Статистическия комитет на Република Армения, които взеха участие при връчването на сертификатите на участниците в курса. Сертификатите са подписани от ректора на УНСС - проф. д.ик.н. Стати Статев, и от г-н Сергей Цветарски.

Като израз на доброто сътрудничество между нашите институции гостите от Армения и Грузия посадиха две дръвчета в двора на Учебния център на НСИ в с. Сливек, като в корените им поставиха капсули на времето с послания към бъдещите статистици.

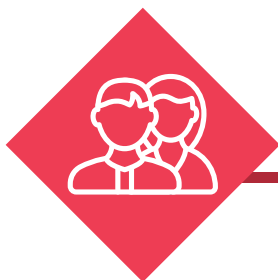
За трета поредна година НСИ осъществи проект за обучение на 24-ма млади статистици от Армения, Република Азербайджан, Беларус, Грузия, Република Молдова и Украйна (по четирима представители от всяка страна) в рамките на програмата „Сътрудничество за развитие“ на Министерството на външните работи на Република България.

Програмата на обучението беше разработена и изпълнена съвместно от Националния статистически институт и Центъра за статистически изследвания към Университета за национално и световно стопанство - София.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТАТИСТИЧЕСКА ПРОГРАМА ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

ДЕМОГРАФСКА СТАТИСТИКА

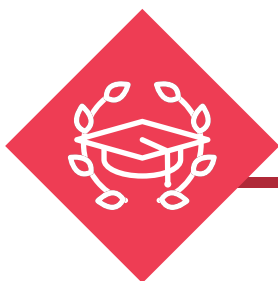
В областта на демографската статистика продължи регулярната обработка и производство на данни по изследванията на раждаемостта, смъртността, миграцията, брачността и бракоразводността, които осигуриха необходимата информация за изчисляване на броя и структурите на населението и основните демографски показатели в съответствие с изискванията на Регламент № 1260/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно европейската демографска статистика и Регламент № 862/2007 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на Общността за миграцията и международната закрита.

През годината продължи работата по проектите „Статистика на под-национално ниво (статистика на Европейските градове)“ и „Нови подходи за генериране на данни за трудно достижими групи от населението, изложени на риск от нарушаване на техните права“ по Програма „Местно развитие, намаляване на

бедността и подобро включване на уязвими групи“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 - 2021.

През 2019 г. НСИ успешно приключи работата по проектите на ЕК „Подобряване на институционалния капацитет и насърчаване на сътрудничеството за справяне с въздействието на транснационалната младежка миграция“ и „Модернизация на хармонизираното Европейско изследване на бюджета на времето“.

ОБРАЗОВАНИЕ И УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

През 2019 г. бяха проведени регулярните изчерпателни статистически изследвания на

образователните институции в България в съответствие с изискванията на националното и европейското законодателство по Регламент (ЕС) № 912/2013 на Комисията относно изготвяне и развитие на статистиката в областта на образованието и обучението през целия живот. Бяха предоставени данни по съвместните въпросници на Евростат, ОИСР и ЮНЕСКО за финансовите и нефинансовите показатели в областта на статистиката на образованието.

В резултат на подписаното споразумение за сътрудничество и стратегическо партньорство при обмен на информация беше създаден Междуведомствен експертен съвет с представители на НСИ и МОН. От следващата година се предвижда преминаване към използването на административни източници за производството на статистическа информация в областта на предучилищното и училищното образование, с което ще се намали натовареността на респондентите и използваните ресурси.

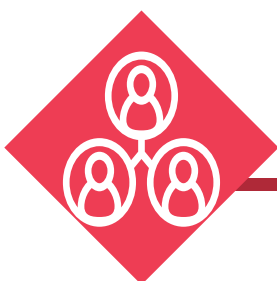
ДЕМОГРАФСКА И СОЦИАЛНА СТАТИСТИКА

КУЛТУРА

С цел улесняване на респондентите при предоставянето на данни през 2019 г. беше актуализиран инструментариумът на регулярно провежданите изчерпателни статистически изследвания в областта на културата (библиотеки, музеи, сценични изкуства, филмово производство, кина, радио, телевизия и издателска дейност).

През 2019 г. НСИ участва в работата на Работната група по статистика на културата към Евростат за разработване на общоевропейска методологическа рамка за статистика на културата, включваща концепции и приложими дефиниции.

ПАЗАР НА ТРУДА

През 2019 г. към Наблюдението на работната сила стартира работата по допълнителния модул „Организация на работата и работното време“, както и подготовката за предстоящия

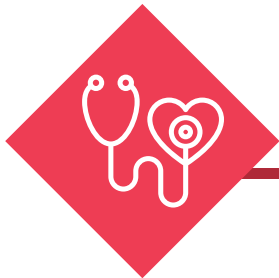
през 2020 г. допълнителен модул „Трудови злоупотреки и други здравни проблеми, свързани с работата“.

Започна провеждането на четиригодишно изследване „Наблюдение на структурата на заплатите“ съгласно Регламент № 530/1999 на Съвета и Регламент на Комисията № 1738/2005. Продължи работата по регулярните годишни и краткосрочни изследвания на заетостта и разходите за труд и регулярноното получаване на

информация от административния регистър на осигурените лица от НОИ, което способства за подобряване на качеството и пълнотата на статистическите данни за наетите лица и средната работна заплата.

През 2019 г. успешно приключи работата по проекта на ЕК „Наблюдение на работната сила - допълнителен модул през 2018 г. за съвместяване на работа със семеен живот“.

В изпълнение на Регламент (ЕО) № 1338/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на Общността в областта на общественото здраве и здравословните и безопасни условия на труд през 2019 г. НСИ проведе

регулярните статистически изследвания, осигуряващи информация в областта на статистиката на ресурсите на системата на здравеопазване и умиранията по причини.

Във връзка с подготовката на статистическите данни за нефинансовите показатели в областта на статистиката на здравеопазването НСИ участва в работата по методологически въпроси и междуинституционалната координация за показателите, които ще бъдат включени като задължителни за предоставяне от държавите членки.

В периода октомври - декември 2019 г. НСИ проведе третата вълна на извадковото изследване „Европейско здравно интервю“ в изпълнение на Регламент (ЕС) № 141/2013 на Комисията относно статистиката, основаваща се на Европейската система за здравни интервюта. Изследването се провежда на всеки пет години по обща методология и единен въпросник във всички държави - членки на ЕС. НСИ продължи работата си по проект „Пре-тестване на нови променливи за бъдещи вълни на Европейско здравно интервю“. Целта на проекта е качествено и количествено тестване на нови променливи, които да бъдат включени в бъдещите вълни на изследването.

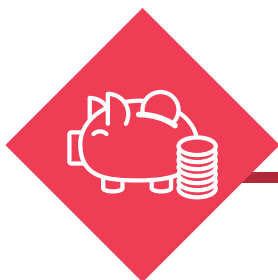

СОЦИАЛНА ЗАЩИТА

В съответствие с Регламент (ЕО) № 458/2007 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейската система за интегрирана статистика на социалната защита през 2019 г. приключи попълването на статистически данни за 2017 г. по Основния модул на системата и по Модула за бенефициентите на пенсии. От НОИ бяха получени годишни данни за приходите и разходите (съгласно основния модул по ESSPROS), както и данни за броя на бенефициентите на пенсии,

класифицирани по схеми, видове пенсии и пол, в съответствие с формата за предоставяне на информация по Модула за бенефициентите на пенсии.

НСИ продължи работата по проект на ЕК „Събиране на данни за ESSPROS“. Основната цел на проекта е подобряване на ефективността на производствения процес на статистиката на ESSPROS и запазване на високото качество на данните.

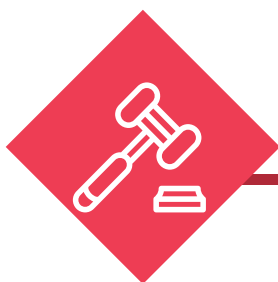

ДОХОДИ И УСЛОВИЯ НА ЖИВОТ

През 2019 г. продължи регулярното събиране и публикуване на тримесечни и годишни данни за доходите, разходите и потреблението на българските домакинства и предоставяне на тримесечни и годишни тегла за изчисляване на хармонизирания и националния индекс на потребителските цени и националните сметки.

НСИ проведе регулярно панелно изследване „Статистика на доходите и условията на живот“ (EU-SILC 2019) в изпълнение на Регламент (ЕО) № 1177/2003 заедно с допълнителен модул „Предаване на благосъстоянието между поколенията, състав на домакинството и развитие на доходите“ съгласно Регламент (ЕС) 2018/174 на Комисията. Модул 2019 включва въпроси, отнасящи се до условията, в които интервюираното лице е живяло, когато той/тя е бил/а на възраст около 14 години. НСИ продължи работата по проектите на ЕК „План за действие за подобрения на EU-SILC“ и „Входни данни за Евромод и регионализиране“.

През 2019 г. успешно приключиха проектите „Модернизация на хармонизираното европейско изследване „Бюджет на времето“ и YOU MIG „Подобряване на институционалния капацитет и насърчаване на сътрудничеството за справяне с въздействието на транснационалната младежка миграция“.

ПРЕСТЪПНОСТ И ПРАВОСЪДИЕ

През 2019 г. продължи реализирането на дейностите по регулярните статистически изследвания за престъпленията, обвиняемите и осъдените лица (вкл. и осъдените непълнолетни лица) и дейността на местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

В изпълнение на задълженията си на национален координатор в областта на статистиката на правосъдието НСИ ръководи и участва в работата на създадената междуведомствена експертна работна група за поетапното въвеждане в практиката на страната на Международната класификация на престъпленията за статистически цели.

НСИ като национален координатор в областта на престъпността и наказателното правосъ-

дие предостави информация за: съвместния въпросник на ООН/Евростат, административни данни от всички етапи на наказателния процес, незаконната миграция, трафика на хора и регионални данни за регистрираните от органите на полицията престъпления съгласно дефинициите на МСПСЦ.

НСИ продължи работата по проект „Подкрепа за подобряване на статистиката на престъпността 2018“ в изпълнение на споразумение за субсидия с Европейската комисия.

МАКРОИКОНОМИЧЕСКА СТАТИСТИКА

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ЦЕНИ

Основен приоритет в работата беше провеждането на месечните статистически наблюдения на потребителските цени, които осигурява необходимата информация за изчисляване на индексите на потребителските цени и инфлацията.

През 2019 г. беше актуализирана извадката от търговски точки за наблюдение, подобрен беше подборът на стоките и услугите, включени в потребителската кошница. Също така беше разширен обхватът на някои субиндекси, усъвършенствана беше и системата от статис-

тически тегла чрез разширено използване на информация от допълнителни източници.

Въз основа на регулярните тримесечни статистически наблюдения на цените на жилищата се изчисляват индексите на цени на жилищата в Република България.

НСИ продължи участието си в Програмата за европейски сравнения на ППС, която е част от текущата програма по статистика на ЕК и се координира от Евростат/ОИСР, като постигна целите, заложи в европейския работен план за изчисляване на ППС през 2019 година.

През 2019 г. бяха изпълнени дейностите по проекти на ЕК за методологични и практически подобрения и усъвършенствания в областта

на ХИПЦ. Проведени бяха пилотни проучвания относно използването на цените, публикувани в интернет, както и усъвършенстването на методите за оценка на качеството на ценовите индекси.

През 2019 г. НСИ проведе шест наблюдения на цените, от които две на стоки и услуги по съгласувани европейски потребителски кошници за групите: Е19-1 „Всичко за дома и градината“ и Е19-2 „Транспорт, ресторанти и хотели“. Проведени бяха и четири специализирани ценови наблюдения: „Здравни услуги в болнични заведения“; за жилищни наеми в избрани агенции за недвижими имоти в столицата; за избрани условни строителни обекти; за машини и съоръжения.

ДЪРЖАВНА ФИНАНСОВА СТАТИСТИКА

През 2019 г. бяха разработени и предоставени окончателни данни за периода 1997 - 2018 г. съгласно ЕСС 2010.

Експерти от НСИ взеха участие в организиран от Евростат обучителен курс на тема „Държавна финансова статистика“.

НАЦИОНАЛНИ СМЕТКИ

През 2019 г. беше направена еталонна ревизия на данните в областта на националните сметки, която обхваща периода назад до 1995 г.: нефинансови национални сметки - тримесечни и годишни, и финансови национални сметки - годишни данни.

През 2019 г. продължи работата по подобряване на качеството на данните и съкращаване на сроковете за предоставяне на данни - годишни данни за БВП; финансови национални сметки; данни за заетостта и отработените часовечасове; регионални сметки; тримесечни и годишни сметки по институционални сектори.

През 2019 г. приключи работата по проекта на ЕК „Национални сметки и платежен баланс“ по отношение на подобряването на данните за БНД, разработване и предоставяне на допълнителни показатели в областта на финансовите национални сметки и представяне на доклад-описание на източниците и методите за разработване на тримесечните национални сметки.

През април 2019 г. съвместно с Евростат и Чешкия статистически офис беше организиран и проведен семинар на тема „Съставяне на баланси за нефинансовите активи в съответствие с изискванията на ЕСС 2010“.

МОНИТОРИНГ НА СОБСТВЕНИТЕ РЕСУРСИ

През 2019 г. беше направена ревизия на данните за брутният национален доход въз основа на получените от ЕК препоръки в процеса на верифициране на данните в областта на собствените ресурси.

В резултат на разработената методология и в съответствие с чл. 4 от Регламент (ЕИО, Евратом) № 1553/89 и Ръководството за

администриране на собствените ресурси на европейските общности в Р България на МФ бяха разработени данните за 2018 г. за средно претеглената ставка по ДДС.

Създадена беше експертна група за БНД, която замести Комитета по БНД съгласно разпоредбите на Регламент 516/2019 на ЕП и на Съвета относно хармонизирането на брутният национален доход по пазарни цени.

ГОДИШНА БИЗНЕС СТАТИСТИКА

Проведени бяха регулярните изследвания в областта на структурната бизнес статистика и статистиката на предприятията под чуждестранен контрол (FATS), производството и продажбите на промишлени продукти (ПРОДКОМ),

чуждестранните преки инвестиции, разходите за придобиване и придобитите дълготрайни материални активи, статистиката на финансовите и нефинансовите предприятия и годишните специфични изследвания по икономически дейности.

През 2019 г. продължи функционирането на изградения от НСИ и НАП единен вход за подаване на годишните отчети за дейността на предприятията.

Продължи работата по адаптиране на националната система за производство на статистически данни към изискванията на новия

Рамков регламент за интегриране на бизнес статистиката (FRIBS) в областта на СБС, FATS и ПРОДКОМ.

НСИ започна работата по проекта на ЕК „Развитие на структурната бизнес статистика“. Основните цели на проекта са свързани с разработване на методология за измерване на растежа в микропредприятията и подробен преглед на икономическото им значение чрез свързване на данните с показатели по СБС. Проектът ще бъде реализиран с наличните в НСИ статистически данни без допълнителна тежест за предприятията.

СТАТИСТИКА НА ВЪНШНАТА ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ

НСИ предприе мерки за осигуряване на по-пълен и навременен обхват на износа и вноса за/от трети страни и гарантиране на предоставянето на надеждни и навременни данни за външнотърговската статистика. Бяха обсъдени и уточнени налагащите се вследствие на изменения в европейското митническо законодателство промени в изходите за НСИ от информационната система за внос на Агенция „Митници“.

НСИ продължи работата по подобряване на

качеството на първичните данни, декларирани от търговците. Оказана беше методологична помощ на респондентите при деклариране на данни при специфични случаи, което допринесе за улесняване на бизнеса при изпълнение на месечните му задължения при подаване на Интрастат декларации.

НСИ съвместно с Евростат изготви доклади за качеството на предоставяните данни за износа и вноса на стоки, данни по бизнес характеристики на предприятията и по валута на фактуриране.

НСИ определи праговете за деклариране и праговете за статистическа стойност по системата „Интрастат“ за 2020 г., както и видовете данни, подлежащи на деклариране.

ИС „Външна търговия“ продължи да дава директен достъп на потребителите до по-детайлни данни за търговията в рамките на ЕС, както и за търговията с трети страни.

Едно от ключовите направления в съвместната работа на НСИ, НАП и АМ беше активното участие в интегрирането на разпоредбите за Интрастат и Екстрастат в базовия акт и в актовете за прилагане на FRIBS.

През май НСИ беше домакин на първата среща във връзка с провежданото огледално сравнение с Федералната митническа администрация на Швейцария в областта на статистиката на външната търговия със стоки.

ТУРИЗЪМ

НСИ проведе всички регулярни изследвания в областта на туризма (дейност на местата за настаняване, пътувания на българи в чужбина и посещения на чужденци в България, туристически пътувания и разходи за туризъм на населението и сателитни сметки за туризма).

НСИ участва в междуведомствена работна група по разработване на Единна система за туристическа информация (ЕСТИ). Системата ще осигури информация относно капацитета и дейността на местата за настаняване и ще намали натовареността на респондентите.

ЕНЕРГИЙНА СТАТИСТИКА

През годината продължи работата по специализираните статистически наблюдения в областта на енергетиката, въз основа на които се разработват енергийните баланси и Общият

енергиен баланс на страната.

Продължи събирането на шестмесечни данни за цените на електроенергията и природния газ в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2016/1952 на Европейския парламент и на Съвета относно европейската статистика на цените на природния газ и електроенергията.

Актуализиран беше инструментариумът в областта на енергийната статистика в съответ-

ствие с последните изменения на Регламент (ЕС) 1099/2008.

Успешно приключи пилотното изследване на тема „Дезагрегиране на статистиката за крайното потребление на енергия в сектор „Индустрия“, с което беше осигурена детайлна разбивка на съществуващите агрегирани показатели за крайното потребление на енергийни продукти от индустрията за референтната 2017 година.

ТРАНСПОРТ

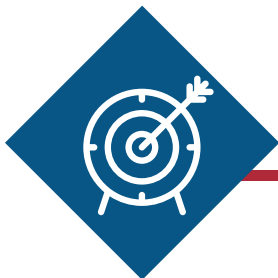
Всички годишни и краткосрочни изследвания в областта на транспортната статистика бяха проведени в съответствие с националното и европейското законодателство. Продължи събирането, обработката и изпращането в Евростат на данни за железопътния транспорт съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2016/2032.

В резултат на доброто сътрудничество между НСИ, Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ и Изпълнителна агенция „Морска администрация“ към МТИТС бяха проведени изследвания в областта на въздушния транспорт и дейността на речните и морските пристанища.

През годината НСИ и Изпълнителна агенция „Морска администрация“ продължиха усъвършенстването на статистическата Информационна система ПОРТСТАТ за събиране и обработване на данните за пътничкопотока и

товаропотока през морските и речните пристанища на Р България.

НСИ продължи да оказва съдействие на Управляващия орган на Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014 - 2020 г. относно предоставянето на информация за индикаторите за резултат по ОППТИ от компетенцията на НСИ, съгласно изпълнението на предварително общо условие 7 „Статистически системи“ на Споразумението за партньорство.

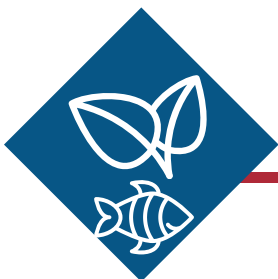

През годината всички регулярни изследвания (продажби в промишлеността, строителството, търговията и услугите; дейност на нефинансовите предприятия; цени на производител в промишлеността и услугите; цени на производител на основен ремонт и подобрения на жилища и жилищни сгради; разходи за

Регистърът на статистическите единици продължи да осигурява пълен обхват от активни статистически единици „предприятия“, „местни единици“ или „групи предприятия“, както и да предоставя условия за формиране на извадки по определени критерии за статистическите наблюдения.

РСЕ беше използван като основен източник

НСИ разработи годишни и тримесечни данни (в т.ч. и експресни оценки) за нефинансовите национални сметки за икономически дейности „Селско, горско и рибно стопанство“ в текущи и съпоставими цени.

Бяха разработени и изпратени на Евростат данни за:

- икономическите сметки за селското стопан-

КРАТКОСРОЧНА БИЗНЕС СТАТИСТИКА

придобиване на ДМА; разрешено и започнато ново строителство на сгради) бяха проведени качествено и в срок в съответствие с националното и европейското законодателство. Всички краткосрочни показатели бяха изчислени съгласно изискванията на регламентите по КБС, като те бяха публикувани на национално ниво и предоставени на Евростат.

НСИ участва в целеви и работни групи на Евростат за подготовката на новия Рамков регламент за интегриране на бизнес статистиката (FRIBS) в областта на краткосрочната бизнес

статистика.

НСИ продължи работата по проект „Установяване на процеса на производството на нови индекси на производството в търговията и услугите и подобряване на качеството на краткосрочната бизнес статистика“. Изготвени и изпратени на Евростат бяха междинни доклади по проекта. Разработен и внедрен беше софтуер за изчисляване на дефлаторите за индекси на производството в услугите, обема на търговията и ремонта на МПС за всички необходими групи и дейности.

БИЗНЕС РЕГИСТЪР

на информация при подготовката на бизнес демографията на предприятията, която описва жизнения цикъл на предприятията и представя данни за броя на активните предприятия, броя на новородените предприятия, относителния дял на оцелелите предприятия, броя на умрелите предприятия, както и данни за промяната на заетостта в тях към определен момент.

НСИ предостави на Евростат съвкупност от български правни единици, членове на групи предприятия на европейско ниво, идентифицираните чуждестранни правни единици, участващи в многонационални групи предприятия на национално ниво.

Данни от РСЕ бяха използвани за формиране на изходи за регистрации и банкрути, изпращани в Евростат за всяко тримесечие.

Обработени и публикувани бяха данни от изследването на фамилия бизнес в Р България.

НСИ завърши дейностите по проектите на ЕК: „Европейско профилиране - Стъпки към прилагане на Европейската система от оперативни съвместими статистически бизнес регистри (ESBRs)“, „Пилотни проекти по оперативна съвместимост - Стъпки към прилагане на Европейската система от оперативни съвместими бизнес регистри (ESBRs)“ и „Подкрепа за прилагане на дейности по профилиране в държавите членки“.

СТАТИСТИКА НА СЕЛСКОТО, ГОРСКОТО И РИБНОТО СТОПАНСТВО

ство втора оценка на дохода, предварителни данни за 2018 г. и окончателни данни за 2017 г. по текущи и съпоставими цени и за дохода в селското стопанство (първа оценка за 2019 г.) съгласно Регламент № 138/2004/ЕС;

- регионални икономически сметки (ниво NUTS1 и NUTS2), статистика на единичните стойности в селското стопанство и „мостови таблици“ за връзка с националните сметки за 2017 година;

- индексите на цените на селскостопанската продукция и вложенията в селското стопанство

съгласно действащото джентълменско споразумение между Евростат и държавите членки;

- средната цена на земеделската земя и рента в селското стопанство на национално и регионално ниво NUTS1 и NUTS2;

- Европейските сметки за горите (EFA);

- Сметките за материалните потоци съгласно Регламент № 691/2011 относно Европейските икономически сметки за околната среда, за селското, горското и рибното стопанство.

МНОГООТРАСЛОВА СТАТИСТИКА

НСИ продължи работата по всички статистически изследвания в областта на бизнес тенденциите, провеждани с финансовото съдействие на ЕК съгласно „Общата хармонизирана програма на Европейския съюз за бизнес наблюдения и наблюдение на потребителите“.

БИЗНЕС ТЕНДЕНЦИИ

Месечните бизнес наблюдения в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите осигуряват информация за стопанската конюнктура в страната. Информацията от тях е изключително актуална, тъй като данните се отнасят за месеца, в който се провеждат наблюденията. Показателите, получени от тях, могат да се използват като компоненти на съставни изпреварващи показатели за анализ и откриване на повратните точки в икономическия цикъл.

Наблюдението на потребителите осигури данни за тенденциите в развитието на общественото мнение по основни икономически процеси и явления като общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията, намеренията за извършване на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба и покупка на жилище или автомобил.

Наблюдението на инвестиционната активност в промишлеността осигурява данни за направените инвестиции и инвестиционните планове на предприятията в сектора.

Основен приоритет в областта на статистиката на околната среда и сметките беше усъвършенстване на методологията и осигуряване на надеждна информация за състоянието, видовете натиск и основните тенденции на въздействие на икономиката върху околната среда.

През 2019 г. НСИ разработи сметките за екосистемите и предоставяните от тях услуги, които

СТАТИСТИКА И СМЕТКИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА

са сред приоритетите на Евростат за въвеждане на нови икономически сметки за околната среда. Тествана беше методологията и бяха изготвени експериментални пилотни сметки за обхвата (площта) и състоянието на основните типове екосистеми на национално ниво във физически единици.

При изготвянето на националната инвентаризация през 2019 г. продължи внедряването на новата методология за изчисление на емисиите във въздуха съгласно изискванията на Ръководството за инвентаризация на емисиите на вредни вещества (EMEP/CORINAIR 2016) и препоръките на проверяващия международен екип от експерти, отчитайки спецификата на ключови

категории производства на национално ниво. Преизчислени бяха данните от националната инвентаризация на емисиите на вредни вещества в атмосферата назад до 1990 година.

НСИ успешно приключи проектите на ЕК „Подобряване на методите за разпределяне на емисиите от пътният транспорт“, „Пилотен проект за изследване на обхвата и състоянието на екосистемните сметки във физическо изражение“ и „Подобряване на статистиката за внос и износ на отпадъци“.

Работата на НСИ в областта на сметките за екосистемите продължи в рамките на проект „Хоризонт 2020“ „Картирание и оценка на интегрирани сметки за екосистемите“.

СТАТИСТИКА НА ЖИЛИЩНИЯ ФОНД

НСИ продължи производството на данни по изследванията за въведените в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища, съборените жилищни сгради и жилища и жилищния фонд.

През 2019 г. НСИ продължи да оказва съдействие на органите, отговорни за формирането, изпълнението и оценката на политиките, заложи в националните и регионалните страте-

гически документи и оперативните програми, финансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове, чрез осигуряване на актуална статистическа информация за мониторинг на заложените в тях приоритетни цели.

Изградената информационна система за мониторинг на европейски и национални стратегии и регионална политика (ИС „Мониторстат“) влезе в редовна експлоатация, което я превърна във втория по големина комуникационен

канал на НСИ за разпространение на информация след ИС ИНФОСТАТ, както и в национална платформа за мониторинг и проследяване на ключови стратегически документи (стратегии) от национално и международно значение като: Цели за устойчиво развитие 2030 на ООН, Европа 2020, Национална програма за развитие 2020, Оперативни програми от програмния период 2014 - 2020 г., Регионални планове за развитие и други.

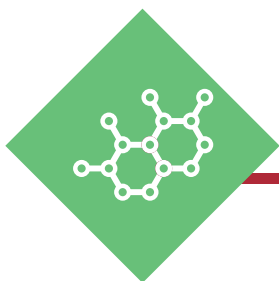

НСИ продължи разпространението на статистически данни в регионален разрез. Публикуваните данни в електронната публикация „Районите, областите и общините в Република

България“ бяха представени на най-ниско ниво при спазване на методологиите на изследванията и статистическата конфиденциалност. Разработените данни са от териториално ниво NUTS0 - 3, а по някои от показателите и до ниво община и населено място.

С цел да се отговори на специализираните информационни потребности на външни потребители продължи работата по приложение-

то на ГИС технологиите за създаване на тематични пространствени слоеве от статистическа информация и поддържане на цифрови модели на големите населени места. През 2019 г. продължи актуализацията въз основа на събраната статистическа информация за сградния и жилищния фонд в страната, както и дейността по картографското представяне на резултатите от статистическите изследвания в изданията на НСИ.

НСИ продължи работата по производството и разпространението на статистически данни за НИРД и за иновациите в съответствие с методологичните указания на Евростат и изискванията

на Регламент за изпълнение (ЕС) № 995/2012. През 2019 г. бяха произведени и предоставени на Евростат за първи път регионални данни за иновациите на равнище райони за планиране (NUTS 2).

Продължи работата по проекта на ЕК „Статистика на научноизследователската и развойна дейност (НИРД) и на иновационната дейност през 2018 година (CIS 2018)“. Основната цел на проекта е формиране на международно съпоставими данни по нови показатели за иновациите. В рамките на проекта беше проведено статистическо изследване и бяха събрани данни за иновационната дей-

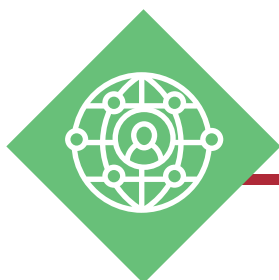
ност на предприятията през периода 2016 - 2018 г. с нов статистически въпросник, разработен в пълно съответствие с хармонизирания въпросник за иновациите в Европейския съюз (CIS 2018).

НСИ завърши успешно дейностите по проект „Повишаване на иновационния капацитет на малките и средните предприятия“ (SME Innovation Capacity Boost - SMEInnoBoost), реализиран в рамките на програмата „Балкани - Средиземно море 2014 - 2020“ (Interreg - Balkan-Mediterranean 2014 - 2020). Водещ партньор беше Националното сдружение на малкия и средния бизнес в България.

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА МОНИТОРИНГ НА НАЦИОНАЛНИ И ЕВРОПЕЙСКИ ПОЛИТИКИ

РЕГИОНАЛНА СТАТИСТИКА И ГЕОГРАФСКИ ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ

НАУКА, ТЕХНОЛОГИИ И ИНОВАЦИИ

ИНФОРМАЦИОННО ОБЩЕСТВО

НСИ продължи работата по регулярните годишни статистически изследвания в областта на информационното общество в съответствие с препоръките на Евростат и съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 1798/2018. Данните от тези изследвания осигуряват надеждна и международно съпоставима информация за използването на информационни и комуникационни технологии в домакинствата и предприятията в България.

Извършена беше актуализация на използваните показатели, измерващи развитието на информационното общество, и в изследванията бяха въведени нови модули на тема „ИКТ сигурност“. Във връзка с предстоящата национална кампания Преброяване 2021 в изследването за използването на ИКТ в домакинствата беше включен допълнителен модул, чрез който се получи информация за степента на информираност и готовност на лицата да участват в кампанията онлайн.

ИЗПОЛЗВАНЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ ДАННИ В СТАТИСТИЧЕСКАТА ПРАКТИКА

ГОЛЕМИ ДАННИ - „BIG DATA“

От началото на 2019 г. НСИ е активен участник в проект, в който се тества възможността „големите данни“ (Big Data) да бъдат използвани като алтернативен източник за производство на официална статистика. Няколко са значимите резултати в тази насока:

- производство и публикуване на експериментална статистика за онлайн характеристики

- те на предприятията на интернет страницата за експериментална статистика на Евростат, както и на wiki-платформата на проекта;

- производство на експериментална статистика за свободните работни места чрез извличане на информация от най-големите онлайн платформи за търсене и предлагане на работа в България. В допълнение, екипът на НСИ имаше възможност да анализира данни за свободните работни места, събрани и обработени от Европейския център за развитие на професионално-

- то обучение (CEDEFOP).

- проучване на възможността Варна като „умен“ град да бъде генератор на т.нар. smart статистика въз основа на събрана информация от мобилни устройства чрез блокчейн технологии. След проведено емпирично изследване на определени групи хора с увреждания са направени изводи и препоръки, които да бъдат използвани при формирането на политики на регионално ниво.

ХОРИЗОНТАЛНИ ПРИОРИТЕТИ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА РАЗВИТИЕ НА НСС

1

Осигуряване на обективна, навременна и надеждна статистическа информация за икономическото, социалното и демографското развитие и за околната среда на национално и регионално равнище

Основно направление в дейността на Националния статистически институт през 2019 г. беше реализирането на **хоризонталните и специфичните приоритети** от Стратегията за развитие на НСС на Република България до 2020 година.

През 2019 г. НСИ разработи и предостави статистически данни за наблюдение и оценка на национални стратегии с тематичен обхват на данните от всички статистически области.

НСИ внедри Информационна система „**Мониторстат**“ - централизирана, уеббазирана, двуезична система, която предоставя достъп до индикатори и метаданни от статистически изследвания за национални, европейски и международни стратегии и програми.

През 2019 г. продължи работата по предоставянето на показателите, включени в таблото за установяване на макроикономически дисбаланси. Показателите са част от пакета, съдържащ шест правни акта (пет регламента и една директива) за засилване на икономическото управление в ЕС.

Проведен беше вътрешноинституционален преглед на глобалната рамка с индикатори за оценка на напредъка по Целите за устойчиво развитие 2030 от Програмата на ООН.

През 2019 г. системата за разпространение на статистическа информация ИНФОСТАТ беше усъвършенствана, като беше увеличен обемът на достъпната статистическа информация.

НСИ реализира редица инициативи, насочени към засилване на интереса към статистиката, в т.ч. втората Европейска олимпиада по статистика за ученици през 2019 г., Международния конкурс за статистически плакат и обучения на учители - ментори на ученически отбори в третата Европейска олимпиада по статистика.

Втора Европейска олимпиада по статистика (ЕОС) се проведе през 2019 г. от НСИ съвместно с Евростат и 12 държави - членки на ЕСИ.

Целта на олимпиадата е:

- да се повиши функционалната грамотност на учениците, като се засилят любопитството и интересът им към статистиката и нейната роля както в различните сфери на обществения живот, така и във всекидневието на обикновения човек;

- да се мотивират учителите да използват иновативни методи на преподаване на математическите, обществено-хуманитарните и природните науки;

- да се насърчи работата в екип и сътрудничество като средство за постигане на общи цели;

- да се покаже ролята, която играе статистиката в различните сфери и аспекти на социално-икономическия живот, чрез представянето като учебна дисциплина.

Съгласно регламента ЕОС беше проведен в два кръга - национален и европейски, с две категории ученици от средното образование: ученици от X - XII клас и ученици от VIII - IX клас.

Състезанието е отборно, като всеки отбор се състои от един до трима ученици с учител ментор.

634 ученици от България, разпределени в 241 отбора, участваха във втората Европейска олимпиада по статистика.

На първите три места при големите ученици се класираха отборите на Частната профилирана гимназия „Образователни технологии“, гр. София, Варненската търговска гимназия „Георги Стойков Раковски“, гр. Варна, и Държавната финансово-стопанска гимназия „Интелект“, гр. Плевен.

Победители при по-малките ученици са отборите от Професионалната гимназия по икономика и мениджмънт, гр. Пазарджик, Националната финансово-стопанска гимназия, гр. София, и Професионалната гимназия по механоелектротехника и електроника, гр. Бургас. Първите два отбора от всяка категория се състезаваха в европейския кръг на олимпиадата по статистика и представиха България достойно.

През миналата година проведохме и още един конкурс, насочен към повишаване на статистическата култура на учениците и студентите. **Международният конкурс за статистически плакат** е в рамките на дейностите за статистическо образование към Международния статистически институт. Инициативата е насочена към повишаване на интереса към статистическите изследвания, работата в екип, интерпретирането на статистически данни и използването на математически и графични методи за онагледяването им.

Въпреки че българските младежи участваха в конкурса за първи път и се състезаваха в конкуренция с близо 15 000 ученици и студенти от 37 страни от целия свят, отборът на столичното 56-о училище „Проф. Константин Иречек“ с ментор Ламбина Петрова спечели престижното второ място със своя плакат на тема „Как се храня?“ и беше награден с грамота от Международната асоциация за статистическо образование и плакет на Националния статистически институт.

2

Въвеждане на нови източници на данни и средства за усъвършенстване на производството и повишаване на качеството на статистическите продукти и услуги

С цел повишаване на пълнотата и надеждността на информацията при провеждане на статистическите изследвания на доходите и условията на живот и изследването „Интегрирана статистика на социалната защита“ (ESSPROS) НСИ използва успешно административни данни от НОИ, НАП и АСП.

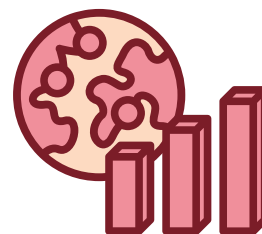
През 2019 г. с цел усъвършенстване на процеса на използване на наличната статистическа информация в НСИ беше извършена интеграция на новата ИС „Мониторстат“ с ИС „Бизнес статистика“ и с ИС ИНФОСТАТ. Осъществена беше интеграция и с външни за НСИ информационни системи (ИСУН и ИСАК), както и с Националния портал за отворени данни. Продължи използването на таблети и мобилни устройства за събиране на първични данни, като част от дългосрочната стратегия за използване на нови технологии.

Разработени и внедрени бяха уеббазирани приложения в областта на селското стопанство, околната среда, статистиката на образованието

и културата, статистиката на здравеопазването, статистиката на условията на живот, бизнес статистиката и демографската статистика, с което респондентите бяха улеснени и беше повишено качеството на събираната статистическа информация. Извършена беше и актуализация на действащи информационни системи - ИСБС, ИСКБС, ИПЦ и други.

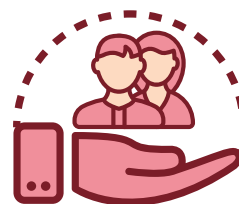
Във връзка с поддържането на Системата за управление на качеството съгласно ISO 9001 НСИ осъществи редица дейности: специализирано обучение за вътрешни одитори по качеството, вътрешен одит и външен надзорен одит с реализирани препоръки за корекции на внедрен инструмент за СУК, външен сертифициращ одит на разширения обхват на СУК с издаден нов сертификат за качеството на дейностите по събиране, обработка, анализ и разпространение на статистически продукти и услуги съгласно стандарт ISO 9001:2015.

НСИ продължи да разработва и да предоставя на Евростат доклади за качеството на статистическите изследвания по зададен формат.

В областта на статистиката на правосъдието НСИ продължи да използва административни данни от ЕИСПП, поддържана от Администрацията на главния прокурор като основен източник на информация за престъпленията, обвиняемите и осъдените лица.

В областта на статистиката на здравеопазването НСИ получи от НЗОК индивидуални данни за лекарите и лекарите по дентална медицина в практики, работещи по договор с касата, с което беше повишено качеството на статистическите данни за медицинския персонал в страната.

3

**Повишаване на
професионалния и
организационния капацитет
на НСИ и органите на
статистиката**

Повишаването на квалификацията, гъвкавостта и капацитета на служителите на НСИ е важна предпоставка по пътя към успешната реализация на поставените приоритети в Стратегията за развитие на НСС. За тази цел при разработването на Годишния план за специализирано обучение на служителите на НСИ през 2019 г. бяха взети под внимание специфичните потребности, свързани с развитието на методологията и обогатяването на съдържанието на съществуващите изследвания чрез въвеждане

на допълнителни модули и показатели. Тематичните области на обученията бяха: внедряване на системите за сигурност, качество на информацията и опазване на личните данни, подготовка на инструментариума за Преброяване на населението и жилищния фонд в Република България през 2021 г., национални сметки и платежен баланс, сметки за околната среда и сметки за природния капитал и екосистемите, икономически сметки и цени в селското и горското стопанство.

(Брой)

Обучения, семинари и курсове на служители от НСИ през 2019 година

Обучения, семинари, курсове	Проведени обучения, семинари, курсове	Обучени служители
Обучения по Европейска програма за обучение по статистика	20	20
Семинари, свързани с модернизиране на изследванията в Националната статистическа програма	19	597
Семинари за повишаване на професионалния капацитет на експертите в НСИ	11	444
Семинари по проекти	5	278
Други курсове и обучения извън Годишния план	13	151
Задължително обучение към ИПА	13	13
ОБЩО	81	1503

Табл. 1

(Брой)

Проведени стажове в Националния статистически институт

Висше учебно заведение/организация

Проведени стажове

**УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО
СТОПАНСТВО - СОФИЯ**

13

СУ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

2

ОКСФОРДСКИ УНИВЕРСИТЕТ, ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

1

СТАТИСТИЧЕСКА СЛУЖБА НА СЪРБИЯ

1

ОБЩО

17

Табл. 2

НСИ ежегодно привлича стажанти от различни университети, което е възможност те да се запознаят отблизо с начина на работа в НСИ, придобивайки ценни трудови навици и умения. НСИ, органите на статистиката и другите държавни институции продължиха съвместната

си работа по сключените споразумения и през 2019 година. Беше подписано Споразумение за сътрудничество и стратегическо партньорство при обмен на информация между НСИ и Националния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси. НСИ съвместно

с Националния център за териториално развитие работи по проекта „Разработване на социално-икономически и демографски анализ на районите в Република България“.

4

Внедряване на иновативни и ефективни информационни и комуникационни технологии и е-услуги

НСИ публикува информация на Портала за отворени данни на Р България в отворен машиночетим формат, позволяващ повторна употреба. Бяха създадени и средства за автоматизирано обновяване и допълване на информацията. След мигрирането на данните към новия Портал за отворени данни на Република България НСИ публикува и поддържа 43 набора от данни като 38 от публикуваните ресурси са в JSON-stat формат.

След успешната реализация на проект „Привеждане на информационните активи на НСИ в съответствие с изискванията на Евростат и миграция към ХЧО“ НСИ изгради „Система за управление на сигурността на информацията в НСИ“.

Информационните активи на НСИ бяха приведени в съответствие с изискванията на стандарт БДС ISO/IEC 27001 „Система за управление на сигурността на информацията“ по отношение на осигуряване на сървърна инфраструктура, инфраструктура за съхранение на данни, софтуер за създаване и управление на резервни копия и мрежови компоненти.

ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА СТАТИСТИЧЕСКИТЕ ДАННИ

КОНСОЛИДИРАНЕ НА МЕТАДАННИ И ДОКЛАДИ ЗА КАЧЕСТВОТО

През 2019 г. продължи зареждането и съхраняването в националното ИТ средство за справочни метаданни на националната структура за метаданни по процеса (NPMS) на базата на единната интегрирана структура за метаданни (SIMS 2.0) за отделните статистически изследвания в съответствие с GSBPM.

ОСЪВРЕМЕНЯВАНЕ НА СТАТИСТИЧЕСКИЯ ПРОИЗВОДСТВЕН ПРОЦЕС: ЕДИННИ СТАНДАРТИ НА СЪБИРАНЕ, АГРЕГИРАНЕ, ВАЛИДИРАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ДАННИТЕ

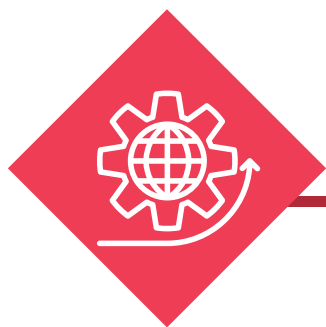
През 2019 г. работи сформиранията специална работна група с цел разработване на национална версия на Общия модел на статистическия производствен процес в съответствие с GSBPM ver. 5.1 (Generic Statistical Business Process Model). Практическото приложение на GSBPM ver. 5.1 се изразява в разработване на осем допълнителни процедури (по основните фази на общия модел) за разширяване на СУК съгласно ISO 9001:2015.

ИЗУЧАВАНЕ НА МНЕНИЕТО НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ ЗА КАЧЕСТВОТО НА СТАТИСТИЧЕСКИТЕ ПРОДУКТИ И УСЛУГИ

НСИ провежда ежегодно изследване на удовлетвореността на потребителите на статистически продукти и услуги. През 2019 г. на базата на получените резултати беше актуализирана информацията за потребителските групи, които най-често използват статистически продукти и услуги, както и за това как те възприемат различните начини на представяне и предоставяне на резултатите от статистическите изследвания, провеждани от Националния статистически институт. Резултатите от изследването са публикувани на сайта на НСИ.

ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ

Един от основните приоритети на НСИ беше увеличаване на капацитета и степента на резервиране на информационните системи чрез използване на ефективни средства за съхраняване и възстановяване на информационните системи и данните от статистическите изследвания.

В края на 2019 г. завърши процесът на ин-

тегриране на нови софтуерни решения (Qradar и Guardium) за събиране на информация за сигурността и управление на събития (SIEM).

Разработени бяха средства за web-scraping за целите на изследванията на цените и започна реално събиране на данни чрез тези методи.

Усъвършенстван беше обменът на данни между НСИ и другите администрации (НАП, АМ, НОИ), като беше използвана директна връзка през единната електронна съобщителна мрежа, гарантираща сигурност на обмена и защита на данните. С цел максимална защита на индивидуалните данни при обмена на микроданните за вътрешнообщностната търговия НСИ осъществи свързаност с Евростат и други членове

на ЕСС през сигурната защитена мрежа TESTA на Евростат. През изминалата година продължи дейността по разработване на изходи и специфични анализи за различни статистически изследвания с използване на статистическия пакет SPSS Statistics Server (20.0) и SAS, които са основна аналитична платформа в НСИ.

НСИ поддържа и развива съвременен център за данни (Data center), отговарящ на високите изисквания за съхранение и защита на данните и информационните активи. През 2019 г. започна проектирането на модернизация на резервен център за данни (Disaster Recovery Center) с цел осигуряване на непрекъснатост на процесите в НСИ за събиране, обработка и разпространение на статистическа информация.

СЕРТИФИКАТИ ЗА КАЧЕСТВО И СИГУРНОСТ НА ИНФОРМАЦИЯТА

През годината беше извършен външен сертификационен одит на разширения обхват на Системата за управление на качеството, в резултат на който НСИ получи нов сертификат за качеството на дейностите по събиране, обработка, анализ и разпространение на статистически продукти и услуги съгласно стандарт ISO 9001:2015.

НСИ приключи процеса на сертифициране по информационна сигурност в съответствие с изискванията на стандарт БДС EN ISO/IEC 27001. През 2019 г. бяха проведени вътрешни одити за изпълнението на изискванията на стандарт БДС EN ISO/IEC 27001 и надзорен одит за потвърждаване на сертификата на НСИ за информационна сигурност.

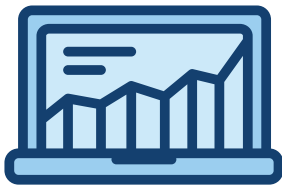
НСИ завърши успешно процеса по сертифициране на рамката за информационната

сигурност на Евростат за обмен на микроданни в областта на международната търговия със стоки между държавите - членки на Евростат. Понастоящем броят на приключилите процедури по сертифициране държави членки е 12, между които е и България.

През 2020 г. НСИ ще интегрира СУСИ по стандарт БДС EN ISO/IEC 27001 и СУК по стандарт БДС EN ISO/IEC 9001.

КАНАЛИ ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА СТАТИСТИЧЕСКИТЕ ДАННИ

НСИ публикува богата по обем и съдържание статистическа информация в съответствие с европейските стандарти, с което се стреми да отговори на очакванията и потребностите на държавните институции, бизнеса и цялото общество от обективна, полезна и качествена статистическа информация.

През годината бяха издадени 19 публикации - печатни (с електронна версия на CD) и електронни (само на CD), с общ тираж 32 240 бр., като повечето издания са двуезични - на български и английски език, с включени данни на национално и регионално ниво от различни статистически области.

Основните издания са Статистически годишник 2018, Статистически справочник 2019, списание „Статистика“, което навърши 90 години,

и Годишен отчет 2018 с нова визия и променен формат.

Дигиталната библиотека на НСИ продължи да заема водеща позиция в национален мащаб в областта на изграждането, управлението и онлайн разпространението на дигитални информационни ресурси. В дигиталната библиотека на НСИ бяха регистрирани 19 688 посещения и 103 034 използвани дигитални страници.

През 2019 г. бяха удовлетворени исканията за статистическа информация по 4 300 еднократни заявки, получени по имейл или в Приемната на НСИ.

През 2019 г. посетените страници на сайта на НСИ бяха 26 733 061. Броят на посещенията беше 1 722 061, или средно 5 918 посещения на ден. През годината бяха актуализирани 1 026 динамични реда, 1 124 последни актуални данни, съответните им метаданни, както и 51 методологични документа в 44 статистически рубрики на български и английски език.

facebook.com/nsibg/

Страницата на НСИ във Facebook се утвърди като предпочитан канал за комуникация с потребителите. По лесен и разбираем начин беше предоставен достъп до статистическата информация, като бяха използвани иновативни средства за разпространение. По повод световни и международни празници бяха публикувани над 30 инфографики, както и такива, свързани с най-популярните статистически изследвания.

През 2019 г. НСИ участва активно във Facebook страницата на Европейската статистическа система.

НАЦИОНАЛЕН
СТАТИСТИЧЕСКИ
ИНСТИТУТ

NATIONAL
STATISTICAL
INSTITUTE OF BULGARIA

Продължи работата по изработването на видеоклипове, които по лесен и достъпен начин представят дейността на НСИ. Три видеоклипа бяха публикувани във Фейсбук и в Youtube канала на НСИ:

- 1) **Статистически хапчета**
- 2) **Пирамида на населението**
- 3) **Продължителност на живота.**

През 2019 г. дейността на библиотеката традиционно беше насочена към обогатяване на дигиталните информационни ресурси. Продължи създаването на потребителски ориентирана дигитална база данни - бяха създадени и обработени

103 034
PDF дигитални
страници.

Увеличението на годишния ръст на посещенията на потребителите в дигиталната библиотека е

34.2%.

Регистрирани бяха

19 688 посещения,

а броят на използваните дигитални страници достигна

103 034

което показва увеличение от

14.8%

в сравнение с 2018 година.

През 2019 г. бяха удовлетворени исканията за статистическа информация по

4 300

еднократни заявки.

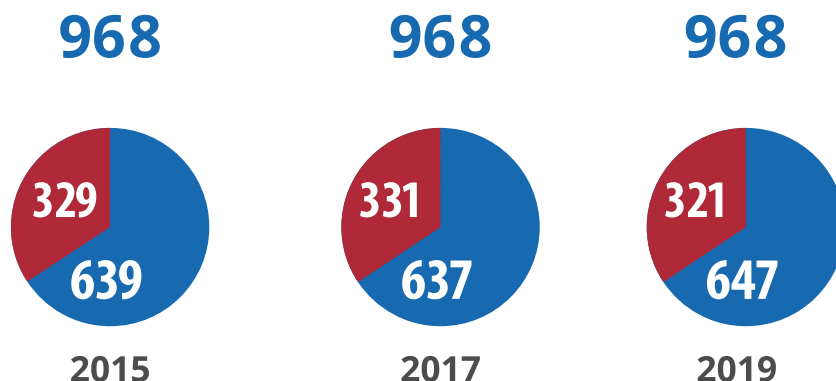
КОИ СМЕ НИЕ?

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА НА НСИ, СТРУКТУРИ ПО ОБРАЗОВАНИЕ И ВЪЗРАСТ, ФИНАНСИ

Общата численост на персонала в структурните звена на НСИ през 2019 г. е **968**¹ щатни бройки, в т.ч. Централно управление на НСИ - **321** щатни бройки, и териториалните статистически бюра - **647** щатни бройки.

¹ Щатните бройки на персонала включват и незаетите бройки.

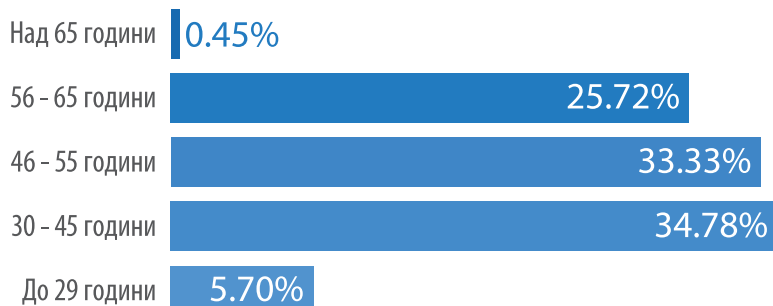
 Централно управление
  Териториални статистически бюра

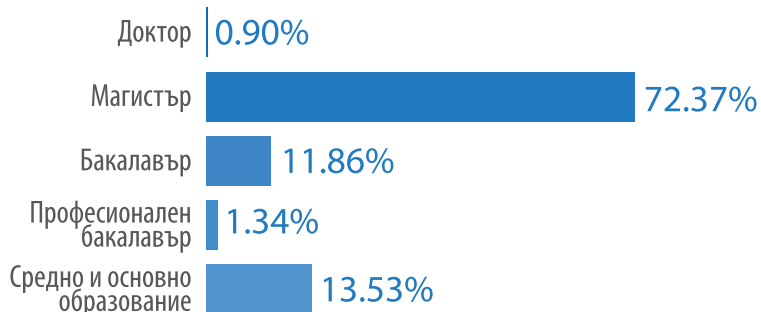
За периода от началото на годината до края на октомври бяха проведени общо **50** конкурса за назначаване на служители на свободни работни места. В ЦУ на НСИ конкурсите бяха **20**, а в ТСБ - **30**.

Посочените данни показват висока степен на образованост сред служителите на НСИ, като делът на висшистите е над **97%**. Анализът сочи, че се запазва откритоена тенденция на превес на специалности с икономическа насоченост, като това са около **70%** от общия състав. Статистиците, които работят в специализираната администрация, се очертават като най-многобройни - **42%** от целия щат.

Структура на зетите по възрастови групи в НСИ

Структура на зетите в НСИ по образование

През 2017 г. беше положено началото на годишния спортен турнир за служители от системата на Националния статистически институт. В трите дни на надпреварата се състезаваха **85 участници в 7 дисциплини:**

1. Тенис на маса
2. Стрийтбол
3. Шах
4. Табла
5. Дартс
6. Стрелба с лък
7. Състезание с велосипеди.

Според регламента участниците трябва да изберат минимум две и максимум четири дисциплини, в които да се състезават. Най-предпочитаните сред състезателите спортове са стрелба с лък, тенис на маса, състезание с велосипеди, шахмат. Турнирът всяка година набира популярност. През 2017 г. участниците бяха около 60, докато през 2019 г. те вече наброяваха **над 85**.

Всяка година победителите във всички дисциплини биват награждавани с медали и купи, а всички участници в турнира получават грамоти.

НСИ - ТЕРИТОРИАЛНА СТРУКТУРА

- Централно управление
- Териториално статистическо бюро
- Отдел „Статистически изследвания“
- ▲ Учебен център Сливек

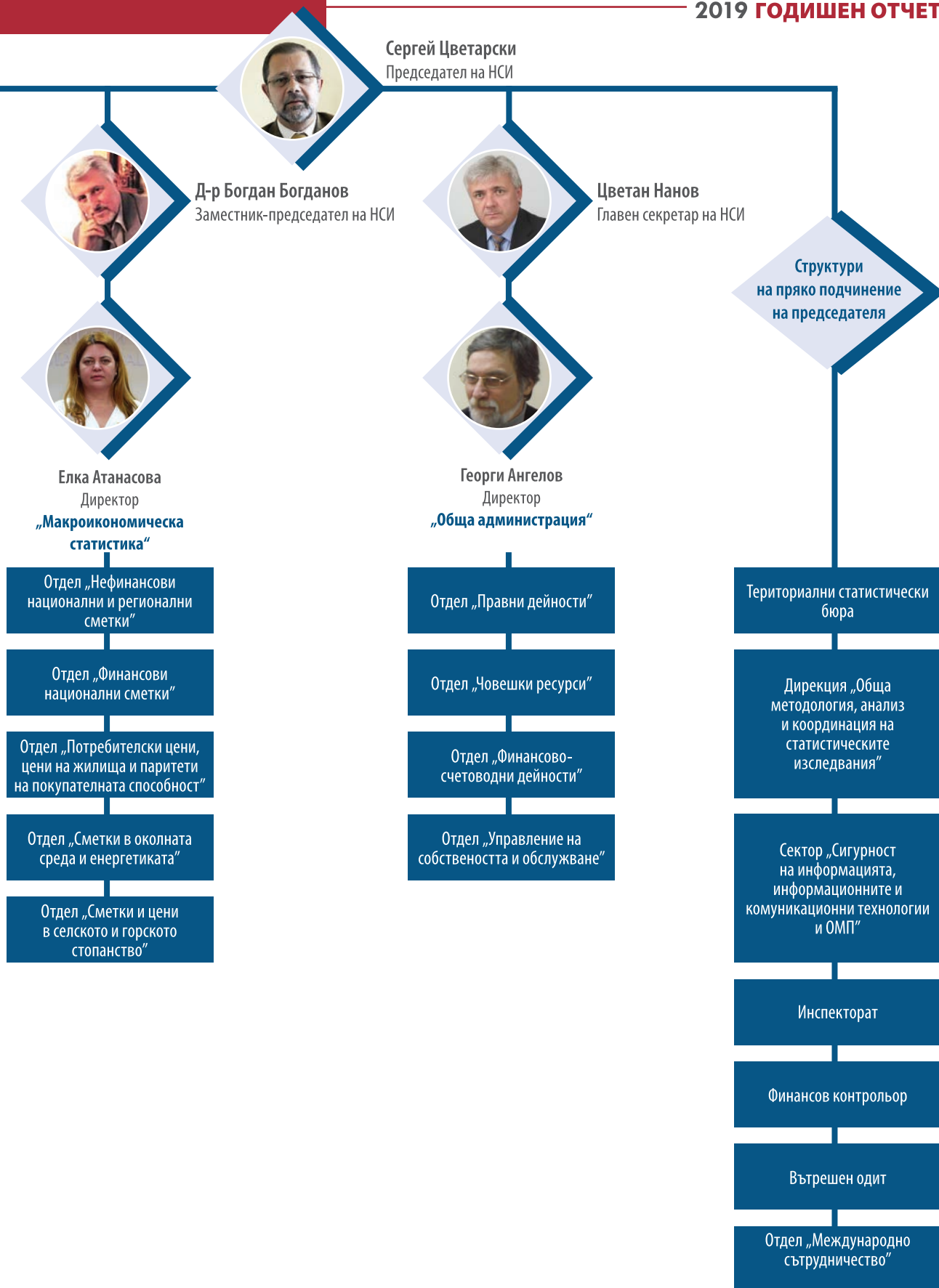
НСИ - ОРГАНИЗАЦИОННА СХЕМА

СТРУКТУРА НА ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

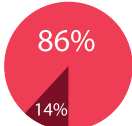
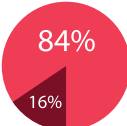

БЮДЖЕТ НА НСИ ПО ПЛАН

Хиляди левове	2018 ¹	2019 ²
Бюджет общо	21 281.30	23 801.00
Текущи разходи	17 957.30 	19 972.30
Капиталови разходи	3 324.00 	3 824.00

¹ Обнародван в ДВ, бр. 99 от 12.12.2017 година.

² Обнародван в ДВ, бр. 100 от 13.12.2018 година.

ПРИОРИТЕТИ НА НСИ ПРЕЗ 2020 ГОДИНА

Провеждане на пробно преброяване на населението и жилищния фонд през 2020 година

Подготовка на Стратегията за развитие на НСС за следващия петгодишен период

Подготовка за провеждане на Партньорска проверка 2021

www.nsi.bg

www.facebook.com/nsibg/

Годишен отчет **2019**

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ
NATIONAL STATISTICAL INSTITUTE